

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Dankbaarheid

Ruijschop, M.H.C.

Citation

Ruijschop, M. H. C. (2023). Dankbaarheid. *Weekblad Fiscaal Recht*, 2023(7479), 4-5.
Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3728876>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3728876>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Michel Ruijschop¹

Dankbaarheid is belangrijk in het leven. In Nederland verkeren wij in gefortuneerde omstandigheden, de stikstofcrisis, de toeslagencrisis, de DWDD crisis, de studiosportcrisis, de We-ski-crisis en de Mia en Dion-crisis ten spijt. We leven in (relatief) vredige omstandigheden en (relatief) welvarende toestand met een (dure maar) kwalitatief hoogstaande gezondheidszorg in een hoogtechnologische samenleving die het leven (doorgaans) gemakkelijker heeft gemaakt, tenzij je op zoek zou zijn naar een betaalbare woning in een straal van 25 kilometer rondom Veldhoven. Fantastisch toch dat je thuis de lichten op stemcommando kunt aan- en uitzetten en de kleur en intensiteit kunt aanpassen aan de sfeer van het moment en dat je overal en altijd met iedereen kunt communiceren als je dat wilt. En heerlijk toch dat je tandenborstel het aan je telefoon mededeelt wanneer de poetsdruk niet te hoog, niet te laag maar precies goed is en dat het tijd is om de borsteltjes te wisselen. Ook op het maatschappelijk-sociale vlak hebben we weinig te klagen. Het grootste deel van de Nederlanders streeft naar inclusiviteit, we zijn (buiten de Tweede Kamer) doorgaans beleefd naar elkaar en gunnen elkaar voldoende ruimte, zowel op de weg als daarbuiten. Zelfs het ritsen gaat steeds beter. Nu nog wereldvrede en een medicijn voor Malaria, en we zitten gebeiteld.

Ook als fiscalist is het goed om af en toe stil te staan bij de mooie dingen in het fiscale leven. We leven in een rechtsstaat met een verfijnd en ver ontwikkeld belastingstelsel, waarin (doorgaans) oog is voor de positie van minderbedeelden en dat ondernemerschap (doorgaans) niet belemmert, maar stimuleert. De Belastingdienst functioneert (doorgaans) uitstekend, en na de aangekondigde automatiseringsupgrade zal dat alleen maar beter worden. De fiscale rechtsbescherming staat op een hoog niveau en aan het Korte Voorhout in Den Haag werken veel slimme en gemotiveerde academische gevormde fiscalisten aan een betere wet- en regelgeving. Ondernemers, multinationals en particulieren met een fiscale hulpvraag kunnen gebruik maken van een uitgebreid netwerk aan belastingadviseurs en belastingconsulenten, fiscaal specialisten, fiscaal advocaten en opiniekantoren. Ook de fiscaal-juridische opleidingen floreren als nooit tevoren, met hoge studentenaantallen die het (doorgaans) ook leuk vinden om hun (doorgaans) onafhankelijk denkende docenten 'live' te zien optreden, en (doorgaans) oprecht geïnteresseerd zijn in de aangeboden stof, vooral nadat de opmerking is gevallen dat de nu te behandelen materie zich uitstekend leent voor een tentamenvraag. Veel om dankbaar voor te zijn.

En het is dan ook helemaal niet erg om dat af en toe met zoveel woorden uit te drukken. Met grote belangstelling nam ik dan ook kennis van het in maart 2023 opgeleverde rapport naar aanleiding van het onderzoek 'De belastingbetaler bedanken', uitgevoerd door het Kenniscentrum Psychologie en Economisch gedrag. Het doel van het onderzoek was of het bedanken van de belastingplichtigen voor het invullen van hun belastingaangifte een effect heeft op de belastingcompliance. Volgens het rapport is dat niet het geval, maar ook blijkt uit het rapport dat noncompliance erg persistent kan zijn.

Ik kan me daar alles bij voorstellen. Het doen van aangifte inkomstenbelasting is tegenwoordig een spreekwoordelijke peulenschil, maar de 'gevoelsafstand' tussen het belastingrecht en de belevingswereld van de fiscale leek is wel enorm groot geworden. Na de succesvolle charge van de Hoge Raad op de onverschillige heffing over forfaitaire vermogensinkomsten is men erin geslaagd om een tijdelijke regeling te verzinnen die veel meer weg heeft van een fiscale flipperkast. Zeker in combinatie met de aanmerkelijkbelangregeling kan een vaardige fiscale flipperaar zonder systeemtilt op relatief eenvoudige wijze hoge laagbelaste scores behalen. Het meest verbazingwekkende is nog wel de ophef die het recentelijk uitgelekt memo van de Belastingdienst over dit spelletje veroorzaakte. Het is immers de taak van de wetgever om fiscale regels te maken die zo neutraal mogelijk uitpakken. Zolang er twee boxen direct aan elkaar grenzen waarin volstrekt andere spelletjes worden gespeeld, kan het de vermo-

¹ Mr. M.H.C. Ruijschop is verbonden aan het Bureau Vaktechniek van BDO alsmede de afdeling Belastingrecht van de Universiteit Leiden.

gende dga nauwelijks worden verweten dat hij het spelletje kiest dat hem de meeste winstkans oplevert. Zeker als beide spelletjes weinig te maken hebben met wat iemand nou echt verdient.

Maar misschien moeten we juist daarvoor dankbaarheid tonen. Het levert een bak aan werk op voor belastingadvieskantoren en de Belastingdienst, mooie discussies in de wetenschap en het vooruitzicht van jarenlange interessante rechtspraak.
Bedankt!